Beslenme Süreci Anne Tutumlar? Ölçe?i (BSATÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Beslenme Süreci Anne Tutumlar? Ölçe?i (BSATÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17599

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Beslenme Süreci Anne Tutumlar? Ölçe?i (BSATÖ), annelerin çocuklar?n? besleme süreci s?ras?nda deneyimledikleri olumsuz duygusal durumlar? ve tutumlar? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? veya Türkçe'ye uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, annelerin ö?ün an?ndaki **stres**, yorgunluk, çaresizlik ve hayal k?r?kl??? gibi duygusal tepkilerini de?erlendirmeye odaklanmaktad?r. Ölçe?in geli?tirilmesi ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi Habibe Dilsiz ve ?brahim Da? taraf?ndan 2018 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir.

BSATÖ, annelerin beslenme sürecinde ya?ad??? duygusal zorluklar? ve ba?a ç?kma becerilerini nicelle?tirerek, bu alanda yap?lacak klinik de?erlendirmelere ve müdahale çal??malar?na sa?lam bir temel sunmay? amaçlamaktad?r. Yüksek güvenirlik ve geçerlik göstergeleri ile desteklenmektedir.

Anahtar Kelimeler

Beslenme, Anne tutumu, **Beslenme stresi**, Psikometri, Geçerlik, Güvenirlik, Çocuk sa?l???, Ebeveynlik.

Yazarlar

Habibe Dilsiz, ?brahim Da?.

Amaç

Ölçe?in temel **amac?**, annelerin çocuklar?n?n yeme davran??lar?yla ilgili ya?ad?klar? duygusal yükü ve olumsuz tutumlar? sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu, özellikle çocuklar?n ö?ün s?ras?nda gösterdi?i zorlay?c? veya olumsuz yeme davran??lar?na kar?? annenin hissetti?i çaresizlik, tahammülsüzlük ve hayal k?r?kl??? gibi psikolojik tepkileri belirlemeyi hedefler.

BSATÖ, klinik ortamlarda ve ara?t?rma çal??malar?nda, annelerin beslenme sürecine dair ya?ad??? stresi ölçerek, bu alanda destekleyici müdahalelerin planlanmas?na yard?mc? olmak üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, annenin beslenme s?ras?ndaki zorlanma düzeyini belirleyerek risk alt?ndaki popülasyonlar? tespit etme potansiyeline sahiptir.

Yap?

BSATÖ'nün ölçtü?ü psikolojik **yap?**, annenin **beslenme süreci** s?ras?nda deneyimledi?i olumsuz duygusal durumlar ve ba?a ç?kma zorluklar?d?r. Bu yap?, genellikle anne yorgunlu?u, **çaresizlik** hissi, tahammül dü?üklü?ü ve çocu?u besleyememe durumundan kaynaklanan hayal k?r?kl??? gibi bile?enleri içerir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek maddeleri, annenin kendi içsel deneyimlerine odaklanarak, beslenme eyleminin kendisi yerine, bu eyleme e?lik eden annelik stresini ve duygusal tepkilerini nicelle?tirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, annenin duygusal tükenmi?lik seviyesini yans?tan tek boyutlu bir yap?y? ölçmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, öncelikle **Ke?fedici Faktör Analizi (KFA)** öncesinde yap?lan testlerle de?erlendirilmi?tir. **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Testi** de?eri 0.95 olarak belirlenmi?tir. Elde edilen bu yüksek de?er, çal??ma grubunun büyüklü?ünün faktör analizi yapmak için "mükemmel" düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir.

Ayr?ca, verilerin faktör analizi için uygunlu?unu gösteren Bartlett Küresellik Testi sonuçlar? da manidar bulunmu?tur (chi^2 (2346) = 37057.981; p< 0.01). Ölçe?in nihai faktör yap?s?, ileri düzeyde istatistiksel yöntem olan **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** sonuçlar? ile do?rulanm??t?r, bu da ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? teorik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

BSATÖ'nün iç tutarl?l?k güvenilirli?i oldukça yüksektir. Ölçe?e ait **Cronbach Alpha** iç tutarl?l?k katsay?s? de?eri 0.91 olarak rapor edilmi?tir, bu da ölçe?in maddelerinin yüksek düzeyde homojen oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

Zaman içinde ölçüm tutarl?l???n? de?erlendiren **test-tekrar test güvenirlik katsay?s?** ise 0.94 gibi yüksek bir de?ere sahiptir. Bu sonuç, ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda tutarl? sonuçlar üretti?ini kan?tlamaktad?r. Ayr?ca, ölçe?in maddelerinin ay?rt edicilik gücü incelenmi?; alt ve üst %27'lik gruplar?n ortalamalar? aras?ndaki fark?n p<0,001 düzeyinde istatistiksel olarak **anlaml?** oldu?u tespit edilmi?tir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal özellikleri, hem Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) teknikleri kullan?larak incelenmi?tir. KMO ve Bartlett testleri, verilerin faktör yap?s? için uygunlu?unu göstererek, güçlü bir faktör yap?s?n?n varl???na i?aret etmi?tir. KFA sonuçlar?, ölçe?in tek boyutlu bir yap?y? temsil etti?ini göstermi?tir.

Özellikle **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA), ölçe?in tek faktörlü yap?s?n?n veri setine uyumunun kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermi? ve böylece ölçe?in psikometrik olarak sa?lam bir yap?ya sahip oldu?u desteklenmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme ve Uyarlama Çal??mas?

Format: 5'li Likert Ölçe?i.

Maddelerin Derecelendirmesi: 1=hiçbir zaman, 5=her zaman.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Anneler

Ya? Grubu: Beslenme zorlu?u ya?ayan çocuklar?n anneleri (Ya? aral??? kaynakta detayl? belirtilmemi?tir.)

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in geli?tirme çal??mas? Türkiye'deki anneler üzerinde yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

KMO, Bartlett, DFA, Cronbach Alpha, Beslenme tutumu, Ebeveyn stresi, Annelik.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Habibe Dilsiz

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: habibedilsiz@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2018 y?l?nda Dilsiz ve Da? taraf?ndan geli?tirilmi? ve geçerlik/güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar (Habibe Dilsiz) ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

The original PDF can be downloaded here: beslenme-sureci-anne-tutumlari-olcegi-bsato-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Dilsiz, H., ve Da?, ?. (2018). Beslenme Süreci Anne Tutumlar? Ölçe?i (BSATÖ): Geli?tirilmesi, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Türkiye Çocuk Hastal?klar? Dergisi*. 1-9.

Beslenme Süreci Anne Tutumlar? Ölçe?i (BSATÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ö?ün s?ras?nda veya sonunda kendimi yorgun hissederim.
Ö?ün s?ras?nda kendimi çaresiz hissederim.
Ö?ün s?ras?nda çocu?uma kar?? tahammülüm dü?er.
Çocu?umun beslenmesi ile ilgili konularda ümitsizli?e kap?l?r?m.
Çocu?umun ö?ün s?ras?ndaki olumsuz yeme davran??lar? ile ba? etmekte zorlan?r?m.
Onca u?ra??ma ra?men yemedi?inde hayal k?r?kl???na u?rar?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM